

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 29.04.2014
Sak: 98/14

Tittel: **Saksprotokoll: Vitalisering av bysentrum og tettsteder - en norsk BID-modell Uttalelse til Norsk Sentrumsutvikling**

Resultat: Behandlet
Arkivsak: 14/17649

VEDTAK:

Formannskapet tilrår at det arbeides videre med å utvikle en BID-ordning i Norge, og avgir på vegne av Trondheim kommune følgende høringssvar til Norsk Sentrumsutvikling:

1. Trondheim kommune mener BID er et interessant verktøy for å gi næringslivet bedre muligheter for å utvikle nærmere avgrensede sentrumsområder, og stiller seg positiv til at det arbeides videre med å innføre en slik ordning. Trondheim kommune støtter NSUs utgangspunkt: Ordningen bør være initiert, styrt og drevet av næringslivet.

Det er viktig at ordningen ikke blir unødvendig byråkratisk. Kommunen må ikke tillegges oppgaver som like gjerne kan utføres av andre aktører. Kommunale kontroll- eller tilsynsfunksjoner må ikke etableres ut over det som er nødvendig av hensyn til for eksempel mindretallets rettssikkerhet.

Kommunen har allerede en rekke roller som er aktuelle i møte med et BID; som eier og forvalter av offentlig infrastruktur og grøntanlegg, som grunneier, planmyndighet m.m. Det blir viktig med dialog for å samordne planer, både med tanke på arealplanlegging og ved detaljplaner for gjennomføring av tiltak. Det samme gjelder for eksempel ulike driftsoppgaver.

2. Det er uavhengig av nivå og form for planlegging viktig med åpenhet og dialog.

Når det gjelder den vitaliseringsplanen som skal utarbeides i tilknytning til etablering av et BID, er det i liten grad sagt noe om mulig form og innhold, heller ikke om krav til tilblivelsesprosess. Trondheim kommune anbefaler at det lages gode prosessuelle bestemmelser som regulerer hvordan en vitaliseringsplan utarbeides og vedtas.

I arbeidet med vitaliseringsplanen blir det også viktig med tett samarbeid med kommunen som eier og forvalter av offentlig teknisk infrastruktur, friområder og grøntanlegg, slik at man kan fordele oppgaver på en hensiktsmessig og kostnadseffektiv måte, dersom det er aktuelt.

3. BID-ordningen reiser prinsipielle spørsmål knyttet til det å eventuelt beslutte at et

motvillig mindretall må bidra økonomisk i gjennomføring av felles vitaliseringstiltak. Trondheim kommune mener dette er problemstillinger som er best egnet til å drøftes nærmere i en lovgivningsprosess.

NSU presenterer to mulige lovgrunnlag for en BID-ordning. Trondheim kommune vil foreløpig ikke ta stilling til hvilket av de to foreslåtte lovgrunnlagene som er best egnet, men vil knytte noen kommentarer til de to grunnlagene:

Når det gjelder *jordskiftemodellen*, så kan det være en fordel at det er snakk om et eksisterende system, selv om det må utvides med en hjemmel for BID. Det må i så fall vurderes om det er hensiktsmessig at et domstolliknende organ håndterer alle faser (dette er utdypet nedenfor). Kanskje kan man tenke seg løsninger der oppgaver fordeles på flere aktører, og hvor for eksempel spørsmål om kostnadsfordeling mellom partene avgjøres av jordskifteretten.

Som nevnt anser Trondheim kommune det viktig at ordningen ikke blir for byråkratisk. Slik det foreliggende utkast til *forvaltningsmodell* er utformet, tillegges kommunen en rekke oppgaver som det ikke kan være påkrevet at kommunen utfører. Vi er bekymret for at kommunen da vil utgjøre en unødvendig flaskehals i prosessene. Kommunen må ikke tillegges oppgaver ut over det som er nødvendig utøvelse av myndighet, tilsyn eller kontroll. Her må også spørsmål om eventuell kommunal myndighetsutøvelse og klagebehandling utredes nærmere.

4. Trondheim kommune mener en BID ordning vil kunne bidra til å løse både utfordringer ved gjennomføring av felles vitaliseringstiltak og forenkle kommunikasjonen mellom kommunen og gårdeiere i et område.

Trondheim kommune har allerede vært med på å etablere Midtbyen Management AS, og internt i kommunen er det opprettet en koordinator for Midtbyen, nettopp for å styrke satsingen på Midtbyen og forenkle dialogen mellom kommunen og Midtbyen Management.

5. Det er reist spørsmål om hvem som bør dekke kostnadene ved førstegangs etablering av et BID. Her kan både stat og kommuner vurdere om det i en prøveperiode skal gis støtte til første-gangsetablering av et BID, dersom man ser behov for et incentiv til å få prøvd ut ordningen.

Generelt vil vi bemerke at Trondheim kommune i andre sammenhenger praktiserer prinsippet om full kostnadsovervelting. Alle kostnader som er en følge av et prosjekt, skal bæres av prosjektet. Dette er det viktig å håndtere konsekvent, av likebehandlingshensyn, av hensyn til kommunens egen økonomi og av konkurransemessige hensyn.

Annet

Trondheim kommune mener etableringen av et BID kan deles i fire ulike hovedfaser; etablering av BID; utarbeidelse av vitaliseringsplan; kostnadsfordeling og anleggs- og driftsfase. Vi vil her knytte noen kommentarer til de enkelte hovedfasene.

A. Stifte BID

Det er viktig å sikre en stiftelsesprosess der alle berørte blir hørt. I Trondheim har man en situasjon med få store eiere i sentrum. For Trondheim kommune er det viktig at det stilles formelle krav til en ryddig stiftelsesprosess for alle parter som vil kunne bli omfattet av et BID.

B. Utarbeidelse av vitaliseringsplan

Vitaliseringsplanen er selve grunnlaget for et BID og illustrerer målet for samarbeidet. Det er sagt lite konkret om hvilket innhold planen kan ha. Det må jobbes mer med det innholds-messige; hvilke tiltak er aktuelle? Man bør i en eventuell lovprosess vurdere om det er mulig å avgrense mot irrelevante eller urimelig tyngende tiltak, av hensyn til mindretallet i et BID.

I tillegg er det viktig å stille klare prosessuelle krav til utarbeidelsen av vitaliseringsplanen. Her bør man se hen til plan og bygningslovens prosessuelle regler og krav til åpenhet og medvirkning ved utarbeidelsen av offentlige arealplaner. Tiltakene som behandles i en vitaliseringsplan vil i stor grad kunne berøre offentlige anlegg og tiltak, det er derfor viktig å ivareta hensyn som nevnt.

En vitaliseringsplan må utarbeides i nært samarbeid med kommunen som forvalter av offentlige arealer. Både avgrensning og forutsigbarhet i forhold til kommunens egne tiltak blir viktig. I hvilken utstrekning det er praktisk å regulere en slik samordning i en lov er usikkert, men det bør antakelig gis noen føringer for samarbeidet, også for å sikre at kommunen opprettholder et rimelig nivå på sine driftsoppgaver i BID-området.

C. Kostnadsfordeling

Kostnadene ved tiltakene et BID vedtar å utføre, skal dekkes av deltakerne. Utgangspunktet for fordeling av kostnadene vil være en nyttebetraktning. Det er skissert løsninger for dette i det foreliggende materialet. I denne sammenhengen er bruken av jordskifteverket interessant, da det er en organisasjon som har god kompetanse på det å fordele ansvar og kostnader mellom parter, i for eksempel private veilag og liknende.

D. Anleggs og driftsfase

Dersom et BID påtar seg investeringer i offentlige rom, må det på vanlig måte forholde seg til kommunen for godkjenning av detaljplaner for teknisk infrastruktur og friområder.

Samordning og fordeling av ansvar for ulike driftsoppgaver mellom kommunen og et BID kan reguleres i avtale.

Behandling:

Votering

Innstillinga ble enstemmig vedtatt

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift